

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Evropski pravosodni atlas za civilne zadeve>Evropski nalog za zamrznitev bančnih računov

Evropski nalog za zamrznitev bančnih računov

Člen 50(1)(a) – Sodišča, pristojna za izdajo evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov

Izvršilni sodnik (*juge de l'exécution*) pri okrožnem sodišču (*tribunal de grande instance*). Če je upnik pridobil javno listino, je za izdajo evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov pristojen izvršilni sodnik pri okrožnem sodišču.

Člen 50(1)(b) – Organ, pristojen za pridobitev informacij o računu

Sodni izvršitelj (*huissier de justice*).

Člen 50(1)(c) – Načini pridobivanja informacij o računu

Sodni izvršitelj je pooblaščen za vpogled v register FICOBA (register, v katerem so zbrani vsi bančni in podobni računi, ki jih ima posameznik na francoskem ozemlju).

Uporabljata se točki (a) in (b) člena 14(5): za banke velja obveznost, da na zahtevo informacijskega organa razkrijejo, ali ima dolžnik pri njih odprt račun; ta organ ima dostop do ustreznih informacij, kadar jih imajo javni organi ali uprave v registrih ali drugih virih.

V francoskem pravu je že določen tak dostop do informacij o dolžnikovih računih, kadar ima upnik izvršilni naslov (člena L.152-1 in L.152-2 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih (*code des procédures civiles d'exécution*)).

Register FICOBA (*Fichier national des comptes bancaires et assimilés*) (nacionalni register bančnih in podobnih računov) je bil vzpostavljen leta 1971, upravlja pa ga generalni direktorat za javne finance (*Direction générale des finances publiques*). V njem so zbrani računi vseh vrst (bančni, poštni, varčevalni itd.), pooblaščenim osebam pa zagotavlja informacije o računih, ki jih ima posameznik ali družba.

Račun se v navedeni register vpiše ob odprtju. Finančna ustanova, ki račun upravlja, imetnika računa ob odprtju računa obvesti o tem, da bo račun vpisan v register FICOBA. Izjave o odprtju, zaprtju ali spremembi računov vsebujejo naslednje informacije:

ime in naslov ustanove, ki račun upravlja;

številko, naravo, vrsto in značilnosti računa;

datum in naravo prijavljene operacije (odprtje, zaprtje, sprememba);

priimek, ime, datum in kraj rojstva ter naslov imetnika računa in številko SIRET samostojnih podjetnikov;

imena, pravno obliko, številko SIRET in naslov za pravne osebe.

Register ne zagotavlja informacij o transakcijah na računu ali stanju na njem.

Ob prejemu izjave bančne ustanove, ki je račun odprla, spremenila ali zaprla, vpis v register opravi generalni direktorat za javne finance. Podatke o osebnem stanju posameznikov potrdi nacionalni inštitut za statistiko in ekonomske študije (*Institut national de la statistique et des études économiques* (INSEE)), identifikacijske podatke pravnih oseb pa potrdi in posodablja generalni direktorat za javne finance, ki uporablja register SIRENE.

Iskanje sodnega izvršitelja

Člen 50(1)(d) – Sodišča, pri katerih se lahko vložijo pritožbe zoper zavrnitev izdaje evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov

Pritožbeno sodišče (*Cour d'appel*).

Člen 50(1)(e) – Organi, pristojni za sprejem, posredovanje in vročitev evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov in drugih dokumentov

Sodni izvršitelj.

Člen 50(1)(f) – Organ, pristojen za izvršitev evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov

Sodni izvršitelj.

Člen 50(1)(g) – Obseg zamrznitev skupnih in imenskih računov

Če se zamrzne skupni račun, je treba o tem obvestiti vse imetnike navedenega računa. Če sodni izvršitelj ne pozna identitete in naslova imetnikov skupnega računa, prosi banko, naj jih sama obvesti o zamrznitvi računa in višini zahtevanih zneskov, da bi lahko, kjer je to ustrezno, uveljavljali svoje pravice na računu in zlasti dosegli odpravo zamrznitve za svoj delež v skupnem premoženju, če gre za skupne zneske.

Dokler imetnik skupnega računa ni obveščen o zamrznitvi računa, rok, v katerem lahko ta ukrep izpodbija, ne začne teči.

Člen R.162-9 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih določa, da se, kadar se račun, tudi skupni, na katerega se nakazujejo dohodki in plače zakonca v zakonu, v katerem je premoženje zakoncev skupno, zamrzne, da bi se zavaroval dolg, ki ga je ustvaril drugi zakonec, zakoncu v zakonu s skupnim premoženjem takoj pusti na razpolago znesek, ki ustreza bodisi znesku dohodkov in plač, izplačanih v mesecu pred zamrznitvijo, bodisi povprečnemu mesečnemu znesku dohodkov in plač, izplačanih v 12 mesecih pred zamrznitvijo, kakor želi.

Upnik, ki predlaga zamrznitev, mora opredeliti dohodke zakonca dolžnika na računu, v zvezi s katerim predlaga zamrznitev. Račun se lahko sicer zamrzne v celoti, kadar se nanj nakazujejo samo dohodki zakonca dolžnika, tudi če je to skupni račun.

Kar zadeva imenske račune, francosko pravo ne pozna tega pojma kot takega.

Načelo splošne zastavne pravice prepoveduje, da se zamrznejo bančna sredstva, ki jih ima dolžnik v imenu tretje osebe in mu ne pripadajo osebno ali ki so mu bila izročena v hrambo.

Če so sredstva, ki ne pripadajo poklicni osebi, nakazana na poseben račun, ki omogoča nesporno določitev, da so last tretje osebe, upniki ne morejo zahtevati zamrznitve teh sredstev, čeprav je poklicna oseba imetnik računa in edini upnik za vračilo teh zneskov. To velja za zneske, ki jih notar položi na poseben račun pri depozitni in konsignacijski blagajni (*Caisse des dépôts et consignations*), ali zneske, ki jih položi nepremičninski posrednik ali upravnik stavbe.

Člen 50(1)(h) – Pravila za zneske, izvzete iz zasega

V notranjem pravu obstajata dva mehanizma, ki imata isti cilj, vendar delujeta različno: bančni saldo, izvzet iz zasega, tj. samodejno izključen iz izvršbe, in prenos izvzetja iz zasega, za katerega sta potrebna zahteva dolžnika in dokazilo, da se na račun nakazujejo zneski, izvzeti iz zasega.

(1) Bančni saldo, izvzet iz zasega

Na podlagi člena L.162-2 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih tretja oseba, pri kateri se opravi zaseg, dolžniku, ki je fizična oseba, v okviru pozitivnega salda na računu ali računih na dan zasega pusti na razpolago znesek za preživljanje v višini, enaki pavšalnemu znesku za enega samega upravičenca, navedenemu v členu L.262-2 zakonika o socialnem varstvu in družini (*Code de l'action sociale et des familles*) (znesek osnovnega aktivnega solidarnostnega dohodka (*RSA socle*) = 524,68 evra glede na odlok št. 2016-538 z dne 27. aprila 2016).

Člen R.162-2 istega zakonika določa, da dolžniku ni treba vložiti nobene zahteve za uveljavljanje tega mehanizma: banka dolžnika nemudoma obvesti, da mu je na razpolago znesek, izvzet iz zasega. Če je računov več, se znesek da na razpolago glede na vse pozitivne salde, najprej pa se vzame s tekočih

računov. Banka tudi nemudoma obvesti sodnega izvršitelja o znesku, puščenem na razpolago dolžniku, in o računu ali računih, na katerih je ta znesek dan na razpolago. V primeru zamrznitve računov, odprtih pri različnih ustanovah, sodni izvršitelj določi tretjo osebo ali tretje osebe, pri katerih se opravi zamrznitev in ki morajo na razpolago pustiti „bančni aktivni solidarnostni dohodek“ (*RSA bancaire*), ter pogoje za to dajanje na razpolago.

Na podlagi člena R.162-3 istega zakonika se ta znesek hrani na razpolago dolžniku en mesec od zamrznitve.

(2) Prenos izvzetja iz zasega

Taka zahteva dolžnika je smiselna samo, če zneski, izvzeti iz zasega, presegajo znesek bančnega salda, izvzetega iz zasega.

V skladu s členom L.112-4 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih terjatve, izvzete iz zasega, katerih znesek je nakazan na račun, ostanejo izvzete iz zasega.

Člen R.112-5 istega zakonika določa, da če se na račun nakaže znesek terjatve, ki je v celoti ali delno izvzeta iz zasega, se izvzetje iz zasega v ustrezni višini prenese na saldo računa.

Člen R.162-4 istega zakonika določa, da „kadar zneski, izvzeti iz zasega, izvirajo iz terjatev, ki se redno plačujejo, kot so plače, pokojnine, zneski iz naslova družinskih dodatkov ali nadomestil za brezposelnost, lahko imetnik računa ob predložitvi dokazila o izvoru sredstev zahteva, naj se takoj dajo na razpolago, pri čemer se odštejejo transakcije v breme računa od zadnjega izplačila terjatve, izvzete iz zasega“. To se nanaša na dve vrsti zneskov: dajatve, ki so v celoti izvzete iz zasega, kot je aktivni solidarnostni dohodek, in dohodke, ki jih je mogoče zaseči v mejah in pod pogoji za zaseg prejemkov, določenimi v delovnem zakoniku (*Code du travail*). Kasacijsko sodišče (*Cour de cassation*) meni, da se izvzetje iz zasega nanaša na vsa sredstva, zbrana na bančnem računu, in ne samo na zadnje izvedeno nakazilo (2. civilni oddelek, 11. maj 2000, št. 98.11-696). S praktičnega vidika je to pravilo težko izvajati, kadar so na računu tudi sredstva, ki so v celoti ali delno zasegljiva.

Za določitev zneska prenosa izvzetja iz zasega se poravnalne transakcije, izvedene v 15 dneh po zamrznitvi, ne upoštevajo (drugi odstavek člena R.162-4 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih).

Dolžnik lahko kadar koli zahteva, da se zneski, izvzeti iz zasega, dajo na razpolago tudi pred iztekom 15-dnevnega roka za poravnavo; odtegljaj v njegovo korist se izvede takoj. Upnik je o dajanju na razpolago obveščen šele, ko, kjer je to ustrezno, predloži svoj zahtevek za plačilo: nato ima na voljo 15 dni za izpodbijanje višine zneska, danega na razpolago dolžniku, in izvedenega odbitka (zadnji stavek člena R.162-4 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih).

V zvezi z zneski, izvzetimi iz zasega, ki izhajajo iz enkratnih terjatev, člen R.162-5 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih določa, da lahko dolžnik ob predložitvi dokazila o izvoru sredstev zahteva, naj se mu na razpolago pusti znesek teh sredstev, pri čemer se odštejejo zneski v breme računa od datuma nakazila terjatve. To sta na primer poračun plač ali pavšalni znesek v primeru smrti (izvzeta iz zasega na podlagi člena L.361-5 zakonika o socialni varnosti (*Code de la sécurité sociale*)). Ti zneski se dajo na razpolago šele po izteku 15-dnevnega roka za poravnavo tekočih transakcij, določenega s členom L.162-1 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih. Oseba, v zvezi s katero se opravi zaseg, lahko izvršilnemu sodniku kadar koli predlaga, da se zadržani zneski dajo na razpolago vnaprej, pri čemer mora dokazati, da so izvzeti iz zasega. V takem primeru se upnik zasliši ali povabi k udeležbi.

Člen 50(1)(i) – Pristojbine, če jih banke zaračunavajo, za izvajanje enakovrednih nacionalnih nalogov in posredovanje informacij o računu ter podatki o stranki, ki mora plačati te pristojbine

Kar zadeva pristojbine za izvršitev nalogov za zamrznitev, nacionalno pravo ne vsebuje nobene posebne določbe, ki bi jih urejala. Nasprotno pa monetarni in finančni zakonik (*Code monétaire et financier*) v zvezi s pristojbinami za zaseg pri tretji osebi, naloženimi dolžniku, imetniku računa, ki je predmet takega zasega, določa, da se te pristojbine navedejo na seznamu stroškov, ki ga morajo kreditne ustanove uporabiti v svojih brošurah s tarifami, ki so na voljo strankam (člen D. 312-1-1).

Poleg tega morajo biti stranke o teh pristojbinah predhodno obveščene brezplačno (člen R.312-1-2) v skladu s členom L.312-1-5, ki določa, da se te informacije navedejo v bančnem izpisku in da se lahko račun bremeni šele po izteku 14 dni po datumu bančnega izpiska. Zdi se, da te pristojbine, ki jih banke zaračunajo dolžniku, imetniku računa, vsaka banka določi po svoje (od približno 80 evrov do 150 evrov).

Pristojbine za posredovanje informacij o računih, ki jih banka morebiti zaračuna sodnemu izvršitelju, pristojnemu za izvršitev ukrepa, se vključijo v stroške, ki jih mora načeloma plačati dolžnik (glej prejšnji odgovor).

Za ponazoritev, pristojbine, ki jih zaračunavajo francoske banke, znašajo od 78 evrov do 111 evrov.

Člen 50(1)(j) – Lestvico pristojbin ali drug niz pravil, s katerimi se določijo veljavne pristojbine, ki jih zaračunava kateri koli organ, ki sodeluje pri obdelavi ali izvrševanju naloga za zamrznitev

Sodni izvršitelji zaračunavajo pristojbine za izvršitev naloga za zamrznitev v skladu z veljavno nacionalno lestvico. To je mogoče povzeti tako: skupni stroški postopka (vključno s spremembo naloga o zamrznitvi v zaseg pri tretji osebi) segajo od 166,19 evra do 397,88 evra, odvisno od višine zadevne terjatve.

Poleg tega je dejanje zamrznitve terjatev del dejanj, navedenih v členu A.444-16 trgovinskega zakonika (*Code de commerce*), zato se zanj plača taksa za začetek postopka. Višina te takse je določena v členu A.444-15 navedenega zakonika. Določeno je, da taksa za začetek postopka, če je znesek terjatve največ 76 evrov, znaša 4,29 evra, če pa znesek terjatve presega 76 evrov, taksa znaša do 268,13 evra, sorazmerno z zneskom terjatve, glede na naslednjo lestvico:

RAZPONI OSNOVE (znesek terjatve)	VELJAVNA STOPNJA
Od 0 do 304 EUR	5,64 %
Od 305 do 912 EUR	2,82 %
Od 913 do 3 040 EUR	1,41 %
Več kot 3 040 EUR	0,28 %

Taksa za začetek postopka se lahko v okviru izterjave iste terjatve pobere samo enkrat.

Takso plača dolžnik, če mora ta plačati tudi stroške dejanja, na podlagi katerega nastane, v vseh drugih primerih pa jo plača upnik.

Sodnemu izvršitelju se plača ne glede na izid poskusa izterjave.

Stroški dejanja se, odvisno od tega, ali jih nosi dolžnik ali upnik, odštejejo od takse iz člena A.444-31 oziroma takse iz člena A.444-32.

Za vse zahtevke, vložene v okviru členov L.152-1 in L.152-2 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih, velja tarifa 21,45 evra brez davkov (glej člen A.444-43 trgovinskega zakonika, dejanje št. 151). Gre za zahtevke za poizvedbe pri državnih, regionalnih, departmjskih in občinskih upravah, v podjetjih, ki imajo koncesijo ali so pod nadzorom države, regij, departmajev in občin, v javnih ustanovah ali organizacijah pod nadzorom upravnega organa ali v ustanovah, ki so po zakonu pooblaščenice za vodenje depozitnih računov. Ta tarifa se uporablja za vpogled v register FICOBA.

Člen 50(1)(k) – Razvrščena enakovrednih nacionalnih nalogov

Zamrznitev sama ne preprečuje več sočasnih izvršb, vendar ima prednostno pravico prvi upnik. Nerazpoložljivost terjatve drugemu upniku ne preprečuje, da uporabi drug izvršilni ukrep, vendar pa bo ta učinkoval samo, če prvi ukrep ne bo spremenjen. 6

V skladu s členom L.523-1 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih ima zamrznitev, kadar se nanaša na terjatev, katere predmet je denarni znesek, učinke izročitve v hrambo, določene v členu 2350 civilnega zakonika (*Code civil*), kar pomeni, da so sredstva rezervirana za poseben namen in da obstaja prednostna pravica v smislu člena 2333 civilnega zakonika v zvezi z zastavo. Z zamrznitvijo je torej upniku, ki predlaga zamrznitev, podeljen „privilegij“ zastavnega upnika (to je pravica do poplačila pred drugimi upniki). Upniku, ki predlaga zamrznitev, se torej ni treba bati sočasnih terjatev nezavarovanih upnikov (to je upnikov brez kakršnega koli zavarovanja) niti sočasnih terjatev podrejenih upnikov. Vendar pa so lahko pred njim poplačani upniki, ki imajo prednostno pravico, nadrejeno njegovi (na primer „super prednostna pravica“ zaposlenih, prednostna pravica za sodne stroške ali splošne prednostne pravice državne blagajne).

Če je istega dne opravljenih več zamrznitev, se zamrznjeni zneski porazdelijo sorazmerno, ne da bi bilo treba upoštevati morebitne prednostne pravice (mnenje kasacijskega sodišča z dne 24. maja 1996, št. 09-60.004).

Člen 50(1)(l) – Sodišča ali izvršitveni organ, pristojen za ugoditev pravnega sredstva

Za preklic naloga za zamrznitev, odločitev, da je treba izvršitev naloga za zamrznitev omejiti ali ustaviti, in odločitev, da je izvršitev naloga za zamrznitev v nasprotju z javnim redom in jo je treba zato ustaviti, je pristojen izvršilni sodnik pri okrožnem sodišču.

Člen 50(1)(m) – Sodišča, pri katerih se vložijo pritožbe, in rok za vložitev pritožbe

Za odločanje o pritožbah zoper odločitve, sprejete na podlagi členov 33, 34 ali 35, je pristojno pritožbeno sodišče. Rok za vložitev pritožbe je 15 dni. Ta rok začne teči z dnem podpisa potrdila o prejemu priporočenega pisma, ki vsebuje sklep izvršilnega sodnika in ga sodno tajništvo pošlje strankam.

Če to potrdilo o prejemu ni podpisano, mora sklep izvršilnega sodnika na pobudo strank vročiti sodni izvršitelj (vročitev), rok pa začne teči z datumom vročitve sklepa.

Člen 50(1)(n) – Sodne takse

Za vložitev zahtevka za izdajo naloga za zamrznitev in vložitev pritožbe ni stroškov.

Člen L.512-2 zakonika o civilnih izvršilnih postopkih določa, da stroške, ki nastanejo zaradi ukrepa zamrznitve, nosi dolžnik, razen če sodnik ob koncu postopka ne odloči drugače. Sodnik mora sestaviti seznam dejanj, ki jih je treba vključiti v zapadle stroške, in določiti, kdo jih mora plačati.

Zgoraj navedeni člen določa tudi, da se lahko, kadar sodnik odredi odpravo zamrznitve, upniku naloži povračilo škode, nastale zaradi ukrepa zamrznitve. V skladu s sodno prakso se lahko ta obveznost povračila škode izvrši brez ugotovitve krivde (kasacijsko sodišče, 2. civilni oddelek, 29. januar 2004, št. 01-17.161, in 2. civilni oddelek, 7. junij 2006, št. 05-18.038).

Člen 50(1)(o) – Jeziki, sprejemljivi za prevode dokumentov

Sprejemljiva je samo francoščina.

Zadnja posodobitev: 23/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.